

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Atbildētāji \(kriminālprocesā\)](#) > 4. Manas tiesības pēc tiesas lēmuma pieņemšanas

4. Manas tiesības pēc tiesas lēmuma pieņemšanas

Vai varu pārsūdzēt tiesas lēmumu?

Jums ir tiesības pārsūdzēt apgabaltiesas lēmumus apelācijas tiesā. Ja vēlaties pārsūdzēt tiesas sēdē pieņemtus apgabaltiesas lēmumus (piemēram, lēmumu par liecinieka neuzklausīšanu), parasti tas ir iespējams tikai tad, ja pārsūdzat spriedumu.

Apelācijas periods apgabaltiesas lēmuma pārsūdzēšanai apelācijas tiesā ir 30 dienas. Jums ir dotas septiņas dienas, lai paziņotu apgabaltiesai, ka neesat apmierināts ar tās lēmumu un gatavojaties to pārsūdzēt. Apelācija jāiesniedz rakstveidā. Tā jāadresē [apelācijas tiesai](#) un jāiesniedz [apgabaltiesā](#), kas izskatījusi lietu.

Jūs varat pārsūdzēt tiesas lēmumu, ja uzskatāt, ka tiesa nav pareizi izvērtējusi pierādījumus, un/vai ja domājat, ka tiesa ir nepareizi interpretējusi tiesību aktus. Pretējām pusēm — prokuroram un cietušajām pusēm (attiecinīgos gadījumos) — ir tādas pašas tiesības uz pārsūdzību kā jums.

Kas notiek, ja iesniedzu apelāciju?

Ja būsiet iesniedzis apelāciju, jums piespriesto sodu neizpildīs, ja tiesa neliks to izpildīt. Ja tiesa ir noteikusi, ka jūs jāapcietina vai jāpatur apcietinājumā, jūs pret šo lēmumu varat iesniegt ārkārtas apelāciju. Apelācijas tiesa izskatīs jautājumu par apcietinājumu steidzamības kārtībā atsevišķi no galvenās lietas.

Ja apelācijas iesniegšanas laikā atradīsieties cietumā un pieprasīsiet, lai jūs atbrīvo, apelācijas tiesa var izdot rīkojumu par jūsu atbrīvošanu līdz apelācijas tiesas lēmuma pieņemšanai galvenajā lietā.

Apelāciju izskatīšanas ilgums apelācijas tiesā ir dažāds. Ja atradīsieties apcietinājumā, jūsu apelāciju izskatīs ātrāk. Ja būsiet apstrīdējis pierādījumu izvērtējumu, apelācijas tiesai lieta būs jāizskata galvenajā tiesas procesā un no jauna jāiepazīstas ar pierādījumiem. Tas parasti aizkavē procesu. Katrā ziņā apelāciju izskatīšana apelācijas tiesā aizņem vairākus mēnešus.

Ja pretējās puses nav paziņojušas, ka ir neapmierinātas ar apgabaltiesas lēmumu, bet jūs nolemjat iesniegt apelāciju, pretējām pusēm nav jāiebilst, tomēr 14 dienās no sākotnējā apelācijas perioda beigām tās var iesniegt pretapelāciju. Pretapelācijā tās var, piemēram, pieprasīt soda vai kompensācijas palielinājumu. Ja jūs atsaucat savu apelāciju, visas pretapelācijas zaudē spēku.

Lai pamatotu apelāciju, jūs varat iesniegt jaunus pierādījumus vai nosaukt jaunus lieciniekus. Jaunu pierādījumu iesniegšana kriminālprocesa gaitā — arī galvenā apelācijas tiesas procesa laikā — ir atļauta.

Kas notiek apelācijas procesa laikā?

Pēc tam, kad būsiet iesniedzis apelāciju, to nosūtīs pretējām pusēm (prokuroram un cietušajām pusēm) informācijai. Pretējām pusēm noteiktā termiņā uz apelāciju jāatbild. Ja pretējās puses būs iesniegušas apelācijas, arī jūs par tām informēs.

Pēc apelācijas procesa rakstveida daļas apelācijas tiesa lemj par lietas izskatīšanu galvenajā tiesas procesā. Galvenais tiesas process jāriko, ja to pieprasa kāda no pusēm un ja apelācijas tiesai jāizlemj, vai apgabaltiesa ir pareizi izvērtējusi mutisko liecību ticamību.

Tiesa var arī noraidīt jūsu apelāciju, ja galvenais tiesas process nav nepieciešams un trīs apelācijas tiesas locekļi ir

pārliecināti, ka apgabaltiesas lēmums ir pareizs. Tādā gadījumā jūsu apelācijas izskatīšanu pārtrauks un apgabaltiesas lēmums būs galīgs.

Kas notiek, ja pārsūdzība ir veiksmīga/neveiksmīga?

Apelācijas tiesa izvērtēs apgabaltiesas lēmuma pareizumu apstrīdētajos punktos. Ja uzskatāt, ka apgabaltiesas lēmums ir pilnīgi nepareizs, pēc jūsu apelācijas izskatīšanas apelācijas tiesa var atsaukt visas apsūdzības un noraidīt visus kompensācijas pieprasījumus. Apelācijas tiesa var arī daļēji apmierināt jūsu apelācijas prasību. Apelācijas tiesa, piemēram, arī var atzīt jūsu vainu, bet samazināt jums piespriesto sodu.

Ja tiesa jūsu apelāciju noraidīs, jums būs jāatlīdzina visas ar pierādījumu iesniegšanu saistītās izmaksas, ko būs segusi valsts, kā arī cietušo pušu tiesvedības izmaksas. Ja tiesa daļēji apmierinās jūsu apelācijas prasību, jums šīs izmaksas, iespējams, nebūs jāsedz. Veiksmīgas apelācijas gadījumā jūs varat saņemt savu tiesvedības izmaksu kompensāciju, ja šīs izmaksas nav segusi valsts.

Ja pēc jūsu apelācijas izskatīšanas pret jums vērstās apsūdzības tiek atsauktas un apelācijas tiesas lēmums kļūst galīgs, no jūsu sodāmības vēstures svītros visus attiecīgos ierakstus.

Visiem tiesas procesa dalībniekiem ir tiesības pārsūdzēt apelācijas tiesas lēmumus, iesniedzot pieteikumu [apelācijas atļaujas](#) saņemšanai augstākajā tiesā. Krimināllietās apelācijas atļaujas piešķir ļoti reti. Praksē apelācijas atļaujas piešķir, ja lieta varētu būt interesanta kā precedents. Tas nozīmē, ka lietai jābūt svarīgai vispārīgākā nozīmē. Vēlēšanās pārsūdzēt apelācijas tiesas lēmumu tikai tāpēc, ka tā, pēc jūsu domām, ir nepareizi izvērtējusi pierādījumus, parasti nav pietiekams iemesls.

Ja jums būs piešķirta apelācijas atļauja, augstākā tiesa atkārtoti izskatīs jūsu lietu — pilnīgi vai daļēji saskaņā ar apelācijas atļauju (piemēram attiecībā uz soda ilgumu). Augstākajā tiesā lietas parasti izskata rakstveida procedūrā. Augstākās tiesas spriedums ir galīgs gan tad, ja tā nolemj nepiešķirt apelācijas atļauju, gan tad, ja tā piešķir apelācijas atļauju un pieņem spriedumu. Ja neviens tiesas procesa dalībnieks nepārsūdz apgabaltiesas vai apelācijas tiesas lēmumu, tas kļūst galīgs vēlākais apelācijas perioda beigās. Kad lēmums ir kļuvis galīgs, ir pienācis pēdējais tā izpildes termiņš.

Esmu no citas dalībvalsts. Vai pēc tiesas procesa mani var nosūtīt atpakaļ?

Ja jūs notiesā, jums var aizliegt ieceļot Somijā vai jūs var izraidīt uz citu dalībvalsti. Tas var notikt, ja varas iestādes uzskata, ka jūs apdraudat sabiedrisko kārtību vai drošību. Praksē jūs izraidīs no valsts tikai tad, ja būsiet notiesāts par samērā smagu noziegumu. Jūs nevar izraidīt tikai tāpēc, ka esat izdarījis likumpārkāpumu.

Lēmumu par jūsu izraidīšanu no valsts pieņems [Somijas imigrācijas dienests](#). Vienlaikus tas var līdz 15 gadiem aizliegt jums ieceļot valstī. Šo lēmumu var pārsūdzēt [administratīvajā tiesā](#).

Apsūdzības [sodāmības reģistros](#) neregistrē. Notiesāšanas gadījumā personas sodāmības vēsturē ieraksta šādus sodus:

- reālu vai nosacītu ieslodzījumu,
- nosacītu ieslodzījumu kopā ar naudas sodu, sabiedriskajiem darbiem vai uzraudzību,
- reāla ieslodzījuma aizstāšanu ar sabiedriskajiem darbiem,
- nepilngadīgajiem paredzēto sodu vai naudas sodu nepilngadīgajiem paredzētā soda vietā,
- civildienesta ierēdņa statusa atņemšanu,
- soda nepiemērošanu tāpēc, ka personu nevar saukt pie kriminālatbildības.

Sodāmības reģistrus glabā [Juridisko reģistru centrā](#). Šī informācija nav publiski pieejama, bet varas iestādes var tai piekļūt saskaņā ar tiesību aktos minētajiem nosacījumiem. Turklāt, pamatojoties uz [Konvenciju par savstarpēju](#)

[palīdzību krimināllietās](#), šo informāciju var nosūtīt arī uz valstīm ārpus ES/EEZ.

Sodāmības reģistru ierakstus dzēš, kad ir pagājis noteikts laiks no dienas, kurā sākotnēji pieņemts par galīgu atzītais lēmums. Ierakstus, kas neattiecas uz reālu brīvības atņemšanu, dzēš pēc pieciem gadiem. Ierakstus, kas attiecas uz reālu brīvības atņemšanu līdz diviem gadiem un sabiedriskajiem darbiem, dzēš pēc desmit gadiem. Ierakstus, kas attiecas uz reālu brīvības atņemšanu no diviem līdz desmit gadiem, dzēš pēc divdesmit gadiem. Ierakstus, kas attiecas uz brīvības atņemšanu, kuras ilgums pārsniedz piecus gadus, dzēš pēc personas nāves vai 90 gadu vecuma sasniegšanas.

Informāciju, kas glabājas sodāmības reģistros, nevar apstrīdēt. Ar dažiem ierobežojumiem jums ir tiesības [pārbaudīt](#) jūsu sodāmības vēsturē iekļauto informāciju.

Saites

[Kriminālprocesa likums \(angļu valodā\)](#), un [zviedru valodā \(neoficiāls tulkojums\)](#)

[Kriminālkodekss \(angļu valodā\)](#) un [zviedru valodā \(neoficiāls tulkojums\)](#)

[Sodāmības reģistri \(angļu valodā\)](#) un [zviedru valodā \(neoficiāls tulkojums\)](#)

[Kriminālsankciju aģentūra \(angļu valodā\)](#) un [zviedru valodā](#)

[Lietu izskatīšana apelācijas tiesā \(angļu valodā\)](#) un [zviedru valodā](#)

■ Lapa atjaunināta: 12/09/2025

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.